

Kuten valistunut ja lukemiselle ahne lukija tietää, on Veikko Antero Koskenniemen muistomerkkiasiaa ehditty Oulussa pitkän hiljaiselon jälkeen niin pitkälle, että meillä on jo luonnos runoilija Koskenniemen muistomerkkiä varten: Merikosken muusat, ehdottaja ja tekijä kuvanveistäjä Terho Sakki. Hänen ehdotuksensa valittiin toteutettavaksi niistä kolmesta ehdotuksesta, jotka saatiin Oulu-seuran asettaman V.A. Koskenniemen muistomerkkivaltuuskunnan julistamasta kolmen kuvanveistäjän kutsukilpailusta. Toiselle sijalle asetettujen ehdotusten takana olivat kuvanveistäjät Laila Pullinen ja Martti Aiha, joka muuten on Pudasjärveltä lähtenyt poika menetiedä uusi "Jauhiainen"!

Merikosken muusat — Koskenniemen muusat! Kyllä Merikosken muusat tosiaan olivat Koskenniemen muusina useammin kuin kerran, lapsuusvuosista alkaen. Hyvin kantautui valtoimenaan kuohuneen Merikosken musiikki lapsen ja nuorukaisen korviin Kauppurienkatu 16:een, saati jo sitä ennen iseen Lundahlin-Braxénin ratoon, syntymäkotiin Kajaaninkadun ja silloisen Pikku-Uudenkadun kulmaukseen. Ja Pokkitörmällä, Lyseossa, koski soi jo korvan juuressa.

Nuoruudestaan lähtien Koskenniemi lauloi kotiseudus-

taan, lakeudesta, merestä, Merikoskesta, Valkeasta kaupungista ja koulustaan. Merikoski soi ja kuohuu monessa runossa, ja runo Merikoski on tietenkin koko Merikoski sellaisena kuin sen nuori runoilija oli kokenut ja näki. Vertauskuvana tämä runo on rinnastettavissa sitä ennen kuuluisimpaan Merikosken runoelmaan, jonka Zachris Topelius kirjoitti ahdingon aikana 1856: suomennettuna Jäänlähtö Oulujoesta. Koskenniemi kirjoitti Merikoskensa Oulun koulujen 300 vuoden muistojulkaisuun 1911.

Muistomerkkivaltuuskunnan kirjelmässä sanotaan mm. näin: Koskenniemen vaikutus kansallisten tunteiden laulajana ja herättäjänä oli merkittävä, sytyttävästä Nuijamiesten marssista (1912) Sibeliuksen Finlandian sanoitukseen (Finlandia-hymni) saakka. Monet niistä, tunnelmiltaan ja rytmiltään kansallislaulua muistuttavina, ovat tulkinneet suomalaisten tunteita isänmaamme kohtalokkaina hetkinä."

Näissä merkeissä pystytämme muistomerkkiä tälle Suomen runoilijalle ja Merikosken takia juuri Ouluun. Muistomerkkin paikka laajasti määriteltynä on tällä tietämässä Ainolan puisto ja siellä ehkäpä hyvinkin se kivikkokumpare, jolla vielä jokin aika sitten päkki pieni kivipukki. Määräpäivä on määrävuoressa 1985, jolloin on kulunut sata vuotta Veikko Ante-

ro Forsnäs-Koskenniemen syntymästä.

Tässä keräysasiassa on ylinä tuo mainittu muistomerkkivaltuuskunta, jonka puheenjohtajana on apulaiskaupunginjohtaja Matti Rossi ja varapuheenjohtaja apulaiskaupunginjohtaja Eljas Mikkonen (sitä ennen pj.). Sitten on ollut työrukanen, muistomerkkitoimikunta, niin kuin aina olla pitää. Väillä oli palkintolautakunta. Samanaikaisesti syntyi keräystoimikunta, jolla nyt on jo myös keräysasiamies, ja sen rinnalle naistoimikunta.

Tällä viikolla on ensimmäisen kerran asialla naistoimikunta, jonka puheenjohtajana on rouva Hilka Vuoria, entinen turkulainen, joka siis samalla on linkki Suomen Turkuun, Koskenniemen toiseen tärkeään kotikaupunkiin. Naistoimikunta kutsuu oululaiset klo 19 ensi keskiviikkona, joka on 19:s päivä, Kaupungintalon kauniiseen juhlasaliin. Tämä kulttuuritempaus on järjestetty tiedon levittämiseksi Koskenniemen muistomerkkiasiaa. Tilaisuudessa kuullaan tietysti runoja ja musiikkia, ja yliopistonlehtori, fil.lis. Tuomo Jämsä esitelmöi ja kertoo Koskenniemen lapsuudesta ja nuoruudesta Oulussa. Sopiva lähtökohta, kaikenkaikkiaan.

Kuivamme tässä on kutsukortista, Mirjam Kinoksen Ainolan silta vuodelta 1977. Lippuja on saatavissa Pohjalaisesta ja Liiton-Oulu-lehden entisestä konttorista, nyt Kolmio-kirjasta, tutun Kauppurienkatu 9:n 2. kerroksesta. Á propos, tuossa Mirjamin kuvassa hämmöttää taustalla Ainolan edessä Sara Wacklinin muistokivi. Sitä tuli mieleen, että tämä Oulun kirjailijatar oli muistokivensä välityksellä mukana aloittamassa erästä kaunista tavaltaan uutta perinnettä Ouluun, Floran eli Kukan päivän viettoa. Idean herättäjät, onko han nyt virallinen nimi Oulun Akateemiset Naiset ("Akat.Akat", niin kuin leikkiveriset sanovat) laskivat Florana kukkavihkon Oulun ensimmäisen akateemisen naisen, Sorbonne'ssa opettajan tutkinnon suorittaneen Sara Elisabeth Wacklinin muistokiven juurelle, kiven, jonka naisyhdistykset yhdessä sille paikalle nostattivat.